

Politični pregled.

Prvaki se bahajo vedno s svojim „krščanstvom“, čeprav je zadnji kočar bolj kristjan kot prvaki oderuhi. Ravno zdaj slavijo s kresovi in možnarji spomin sv. Cirila in Metoda. Vsak zgodovinar pa vé, da so nemški škofje krščanstvo med Slovence prinesli. . . . Za sebe hoče ta plesniva gospóda pač nemščino, sama jo rabi, le ljudstvu noče dati tega zaklada. Kristus je dejal: „Pojdite med svet in pridigujte vsem narodom moje nauke.“ Duhoven prvakaškega mišljenja pa pridiguje raje sovraštvo naroda do naroda. . . . Prosimo, kdo pa je vrhovni zaščitnik družbe sv. Mohorja? Nemeč dr. Kahn! Za se uvidevajo klerikalci potrebo nemščine, ljudstvo pa hočejo obdržati v temi. Mi pa se ne bojimo sovraštva in naglašamo ter bodeimo naglašali: Nemščina nam je potrebna kot vsakdanji kruh!

Veliko bi še imeli o šoli povedati. Tudi o razdelitvi poduka je treba pogovora. Za gotove mesece v letu bi bilo kmetu jako v prid, ako se uvede le dopoldanski poduk. To bi bilo tudi v interesu šolske mladine. Na Nemškem se v tem oziru že poizkuse dela. Predolgo v šoli čepeti, ni zdravo. Na Angleškem traja vsaka šolska „ura“ le 40 minut. Treba se je tudi ozirati na zdravje mladine, kajti le v zdravem telesu živi zdrava duša. Treba je obzirov na kmeta, ki dela danes le za — davke in ki potrebuje večje otroke za lahka dela.

Pridemo li koncu! Kakor vsaki ljudstvu koristni uredbi preti tedaj tudi šoli največja nevarnost od strani klerikalizma. Kajti klerikalizem hoče udomačiti tudi v šoli umazano svojo politiko. Zastrupiti hoče nežne duše mladine s strupom sovraštva in suženjstva, kajti v svojem bistvu je klerikalizem najhujši sovrag šole. In ker že šole uničiti ne more, hoče ji vzeti vsaj vse dobre lastnosti.

Rešimo tedaj brezskrbno deco iz črnih krempljev klerikalizma — in z napredno mladino bode i bodočnost naša!

Somišljeniki „Štajerca“!

Vi poznate svoje sovražnike, čeprav prihajajo v ovčji obleki. Stoletja so Vas držali v temi in suženjstvu in zanaprej imajo isti cilj

„Štajerc“

pa je pričel pogumno in odkritosrčno borbo proti vsemu, kar je gnilega in slabega v naši domovini.

Za hvalo gosposke

se ne borimo, — veseli smo, ako nas sovraži prvakaška gospóda, kér je to dokaz, da smo stori-li svojo dolžnost. Vaša dolžnost je, da

naročate, razširjate in čitate

brez strahu edini

napredno-ljudski list „Štajerca“!

Kmetje, delavci in obrtniki! Otresite se jarma črnih prijateljev, katerim ste le molzna krava.

Naročajte „Štajerca“,

ki je stal, stoji in bode stal na stališču naroda in nikdar ne na stališču narodnih pivjak.

Zahvaljujemo se novim naročnikom, katerih smo v zadnjem času izredno veliko dobili. Čast i starejšim naročnikom, ki žrtvujejo veliko za našo idejo! Ali še več dela je treba! Mi stori-mo svojo dolžnost, storite jo tudi Vi!

Kdor je z naročnino zaostal, naj jo vpošlje takoj, ker drugače mu moramo list vstaviti!

Naročnina stane za celo leto 2 K, za pol leta 1 K.

Torej, somišljeniki, na delo!

Uredništvo in upravništvo.

Napredni volilci v občini Teharje!

Sobota, 21. t. m. je odločilen boj! Ne pustite, da bi dobili pristaši prvakaškega klerikalizma večino! Ne prestrašite se groženj teh ljudi! Čast občine Teharje leži v Vaši roki! Vaša dolžnost je, da volite napredno! Farštvo dviga svoj glas in prvakaški advokatje mu pomagajo. Ne pustite jih zmagati, kajti občinsko gospodarstvo naj bode v napredni ljudski upravi. Vsi na delo na dan volitve!

Volilna preosnova. Odsek za volilno preosnovo dela pridno naprej. Za večino kronovin se je že določilo število mandatov in volilne okraje. Hud je bil boj za Kranjsko. Nemški poslanci so namreč zahtevali, da se privoli kočevskim Nemcem posebnega poslanca, kar je tudi opravičeno, ker plačajo kranjski Nemci razmeroma veliko več davkov kot Slovenci. Kočevski mandat je bil končno sprejet. Medtem so pričeli italijanski poslanci z obstrukcijo, ali tržaški delavci so priredili par demonstracij in Italijani so zlezli v kozji rog. Nadalje se je razveljavilo sklepe glede Stajerske in sklenilo za Stajersko še en mandat. Govorili bodeimo o tej zadevi obširno, kadar bode izgotovljena. Prvakaški poslanci kažejo dan na dan, da se jim grè le za to, da ostanejo v komodnem poslu poslancev. Vse fraze so le prazne besede, — glavna stvar pri klerikalcu je žep!

Ne kupujte ogrske moka! Ogrsko nasilje ne pozna mej. Avstrijanci se zamoremo ubraniti ogrskih napadov na naše žepce le z odločnostjo. Premislimo to-le: Leta 1890 smo uvozili iz Ogrske moka za 80¼ milijonov kron, l. 1898 že za 116 in l. 1904 za 170 milj. kron. Naš uvoz iz Ogrske je tedaj v 15 letih za več kot 100% narastel. Razumemo, da igra pri nakupu moka v prvi vrsti cena vloge. Ali ošabnosti mažaronskih junakov je treba meje postaviti. Podpirajmo raje domače mline, domače blago in prišli bodeimo naprej. Ogrji se borijo brezobzirno proti avstrijskemu blagu. Za Ogrje smo Avstrijanci le „švobski psi.“ Proč torej z mažarsko moko!

Colninska vojna s Srbijo. Trgovsko-politične razmere med Avstrijo in Srbijo so že dalje časa napete. Vzrok je, da niso hoteli Srbi svoje kanone v Avstriji naročiti. Poleg tega je sklenila Srbija zvezo z Bolgarijo, ki je bila za nas škodljiva. Zdjaj so meje zaprte in colninska vojna je pričela. Zadnje leto uvozili so Srbi v Avstrijo za 68 milijonov kron svojega blaga; 195.000 komadov živine in skoraj milijon centov žita. Avstrijski uvoz v Srbijo pa doseže komaj 30 milijonov kron. Od vsega blaga, kar ga pošlje Avstrija v inozemstvo, gré komaj 1¼% v Srbijo. Srbija pa pošlje 85% svojega eksportnega blaga v Avstrijo. Nas torej ta boj prav malo boli, pač pa bode velikanska škoda za srbsko trgovstvo. Nasprotno, naš kmet bode imel dobiček od boja, ker morajo živinske cene visoko poskočiti. To uvidevajo tudi vsi srbski listi, ki napadajo strastno srbsko vlado. Slov. prvakaški listi kakor „Domovina“, „Slovenec“, „Gospodar“, pa tega nočejo razumeti in se potegavajo — za Srbe.

Nemirni Balkan. Makedonski kmetje pričakovali so letos bogato žetev. Ali sredi majnika že je preobilni dež vse pokvaril. Žitje je večidel pokvarjeno, zlasti v vijaletu Saloniki. Hudo trpele so tudi nasadbe opija ter maka; le pri opiju imajo kmetje nad 900.000 K škode. Teško poškodovana je tudi industrija z žido, ker so sviloprejke (židna gosenica) vsled dežja poginile. Pri Drami in Ksantiju je zopet toča vse tobacne nasadbe uničila. Edino upanje za to letinjo sta še koruza in vino. Ali večni krvavi boji Grkov z Bulgari in Kucovlaci onemogočijo vsak napredek. Makedonija izgleda kakor Nemčija po 30 letni vojni: povsod mrličji, požgane vasi, hudo-delstva najhujše vrste. Naravno, da tudi Avstrija ne more peljati svojega trgovstva. Dokler se boji ne prenehajo, je vsak napredek izključen.

Krvava Rusija. Zgodovina človeštva ne pozna tako velikanske revolucije. Najprvo rusko-japonska vojna, iz katere je prišel japonski pritlikovec kot zmagovalc. Potem prvi boji delavcev v Peterburgu, Moskvi, Lozdu itd. Vojaki so zmagali nad neoboroženimi delavci. A potem so se sami uprli; najprvo mornarji brodojva na črnem morju, ki so razvili na ladiji „Knjas Potjemkin“ rdečo zastavo revolucije. Potem so se spuntali infanterijski polki, kozaki, celo carjeva garda. Novo ustanovljen drž. zbor. („duma“) se je postavil na stališče naroda. V zadnjem času so se pojavili zopet židovski pogromi. V Bjalestoku je bilo po vladnem poročilu ubitih 82 oseb, težko ranjenih 78 oseb, oplenjenih 169 stanovanj in se je škoda za 200.000 rubljev napravilo. Vsak dan se godè umori,

katerih žrtve so policaji, uradniki, generali. . . . pri temu je gospodarski položaj države grozno. Vkljub velikanskemu posojilu v inozemstvu znaša primanjkljaj 130 milijonov rubljev. Najnevarnejši pojav pa je nezadovoljnost kmetov. Ruski „mužik“ ki je doslej trpel kot nema živina, vstaja in zahteva zemlje, zahteva razdelitev posesti zažiga plemenitaške gradove in trka na carjeve palače. . . . Velikanski je boj naroda proti samovladi. Udarcu vlade sledi udarec revolucije, smrtni obsodbi policije, smrtna obsodba puntarje. Nikdo ne vé, kaj se jutri zgodi!

Kronika. Nemški kmetijski poslanci so dali v avstrijski zbornici nujni predlog za varstvo in pospeševanje izvoza ječmena; predlog je bil sprejet. — V novi razpravi sta bil francoska častnika Dreyfus in Piquart poponoma oproščena. Kakor znano, je bil Dreyfus že 10 let na „vražjem otoku.“ V zbornici so padale ob tej priliki klofute. — Amerikanska država Honduras je pričela vojsko s sosednjo Guatemalo. — Na mesto pokojnega vitez Berksa so si izvolili prvaki klerikalca Voršeha. Bog jim požegnaj! — Turško brodogradništvo bilizirano; bojé se, da bi hoteli ruski puntarjskoji Bosporus. — Novo železnico Jesenice-Gorica-Trst so otvorili 19. t. V vsaki smeri greddó 2 brzovlaka ter 3 osebni vlaki. — Ljubljanski šolski svet je oprostil otroke od šolskih maš. Po § 14. drž. zakona se ne sme nikogar k verskim obredom siliti. — Letošnji jesenski manevri na Ogrskem so odpovedani, kér so povsod odputa nad. rezervistov preveč zmanjšani. — Državnozbornsko počitnice prično baje 20. t. m. in končajo sredi septembra. — Avstrijska vlada je razveljavila Körber-Szellovo avstrijsko-ogrsko pogodbo. — Na Ruskem so ustrelili puntarji generala Kozlova, malo preje pa poveljnika amirala Čuknina.

Dopisi.

Iz ptujkega okraja. Načrt nove okr. ceste Dornova, Zamenci, Brezovci, Tibolci, Lastigovci in Savci. Med Pesnico in Ljutomerško cesto precej velika obrežna okolica in tista nima nobene okr. ceste, marveč samo občinske, ki je le z vednim blatom pošlajstrane in nesposobna za vožnjo na razne strani, tako da uboga žid mora gaziti najhujše blato, naj se pelja v Ptuj ali na štacijo Moškajnce. Slavni okr. zastopnik v Ptuj bi rad ustregel temu okraju in naredil okrajno cesto v blagor vsemu prebivalstvu, da bi se lahko prišlo z najkrajšim potom naravnost v Ptuj, pa tudi na kolodvor v Moškajnce. Tudi v Ptuj bi rad ustregel temu okraju in naredil okrajno cesto v blagor vsemu prebivalstvu, da bi se lahko prišlo z najkrajšim potom naravnost v Ptuj, pa tudi na kolodvor v Moškajnce. Tudi bi bila res velika dobrota ne samo za ta obrežni okraj, temveč tudi za celo ptujsko polje. Najdosti je nevednežev, bolje rečeno, nevošljivcev, ki bi vsak rad po svoji trmi samo za sebe imel cesto, to se je pokazalo pri komisiji mesca aprila. In sedaj ne dobi niti eden niti drugi nikoli ceste, ker je bilo nasprotstvo te prepotrebne okrajne ceste preveliko. Sl. okr. odbor je sklenil naj se ta okrajna cesta zgradi od Dornove, Zamence, od Zamenc v Brezovce, od Brezovci se tudi v Tibolce naredila, kolikor daleč sega ptujski okraj, namreč od Brezovce en kilometr. Potem bi se tudi ormuški okr. zastopnik prišlo da bi moral od tibolskega mosta narediti cesto do ptujke meje, namreč do Brezovce. Da od Brezovci bi se ta proga delala v Lastigovci in od Lastigovcev v Savce. Tudi tu bi se ormuški okraj prisilil, da bi od Sv. Lenarta skoz Dornovo do ptujke meje v Lastigovce naredil cesto ki bi imela zvezo z zgorej omenjeno cesto. Tudi bi se prišlo z najkrajšim potom od dveh stran na Ptuj ali pa na štacijo v Moškajnce in tako v Ljutomer. Okrajna cesta je velika dobrota za občinstvo in tudi za posestnike, po kateri zemljišče se gradi. Gotovo ne bode imel nobene škode, marveč še veliko korist, da bi z vselej to zemljišče dal brezplačno. Če pa ne, pa tudi dobro plati. Velika je dobrota, ako določena cesta veže vasi, to je velik napredek za gospodarstvo celega okraja. Okrajni zastopnik bi nasadil dreve na robu ceste in to drevo bi prepusil posestnikom, po katerih zemljišče se cesta gradila, posestnik pa bi imel polno lep dobiček, kaj bi mnogo več koristi donosnik kakor pa tisto zemljišče, katerega bi prepusil za cesto. Tedaj, dragi okoličani, zahtevajte prepotrebno cesto, za katero je sl. okr. zastopnik